

Valtioneuvosto

ALOITE VALTIONEUVESTOLLE

Sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko

Viite: Valtioneuvoston asetus kuntoutuspsykoterapian korvaustasosta 1258/2010

ASIA: Ehdotus korvaustason muuttamisesta kuntoutusta edistäväksi

Aloite Valtioneuvostolle ja vastaavalle ministerille (Paula Risikko) kuntoutuspsykoterapioiden korvaustason nostamisesta 2012 aikana.

Pyydämme, että kuntoutuspsykoterapioiden (nuoret, aikuiset, pari- ja ryhmäpsykoterapia) korvaustasoja nostettaisiin keskimäärin 25 % kaikissa Kelan tukemissa psykoterapiakuntoutuksen muodoissa.

Nykyisellään olemassa oleva järjestelmä muuttuu yhä enenevästi tulotason ja aluenäkökohtien mukaan epätasa-arvoiseksi, koska vähävaraisilla ei ole mahdollisuutta selviytyä psykoterapian omakustannusosuuksista.

Kelan kuntoutusryhmä suhtautuu myönteisesti ehdotukseen ja Kelalla on luvut olemassa siitä, mitä ehdotus toteutuessaan tulisi kustantamaan.

Korvaustasojen tarkistuksen jälkeen tasot tulisivat olemaan liitteen 1 mukaiset.

PERUSTELUT

1.1.2011 voimaan astuneen uudistetun lainsäädännön mukaan psykoterapiakuntoutus ei ole enää harkinnanvaraista vaan lakisääteistä, ja korvaustasosta päättää jatkossa Valtioneuvosto. 26 vuotta täyttäneiden osalta psykoterapiakuntoutuksen korvaustaso on pysynyt samana 19 vuoden ajan vuodesta 1992 alkaen. Sen jälkeen elinkustannusindeksi on noussut yli 70 %. Nykyisellään yli 26-vuotiaiden korvaustaso on sellaisella tasolla, että se on jo este kuntoutuksen järjestämiselle kaikille vähävaraisille ja niille, joiden toimintakyky on alentunut työssäkäyntiä rajoittavasti.

Kelan antaman tiedotteen (Liite 2) mukaan kuntoutuspsykoterapioiden muututtua lakisääteisiksi niiden käytössä on tapahtunut vain hyvin maltillinen, 13 % kasvu. Maksimaalinen teho olemassa olevista psykoterapiapalveluista saadaan tällä hetkellä vain hyvätuloisilla alueilla. Kuntoutus on kuitenkin tarkoitettu koko väestölle, ei vain rikkaille (ks. liite 3).

Ehdotamme 26 vuotta täyttäneiden korvaustasoksi samaa korvaustasoa, jota noudatetaan asetuksen 1258/2010 nojalla alle 26-vuotiaiden kohdalla jo nyt. Sillä olisi erittäin suuri merkitys aikuisten työkyvyn kannalta tarpeellisen kuntoutuksen saatavuuden parantamisessa - ja se edistäisi sosiaalista ja alueellista tasa-arvoa.

Pyydämme audienssia ministeri Risikon luokse asian tarkempaa esittelyä varten.

Helsingissä, 11. marraskuuta 2011

Timo Peltovuori, toiminnanjohtaja

Mielenterveyden keskusliitto

Pekka Sauri, puheenjohtaja

Mielenterveyden keskusliitto

Teemu Ollikainen, vastaava psykologi

Suomen Psykologiliitto

Tuomo Tikkanen, puheenjohtaja

Suomen Psykologiliitto

Jyrki Korkeila, puheenjohtaja

Suomen Psykiatriyhdistys

Valtioneuvoston asetus kuntoutuspsykoterapian korvaustasosta 21.12.2010/1258

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä, säädetään Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 14 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 874/2010:

1 §

Soveltamisala

Tällä asetuksella säädetään Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) nojalla annettavan kuntoutuspsykoterapian korvaustasoista ja kuntoutujalle aiheutuneiden kustannusten korvauksesta.

2 §

Aikuisten kuntoutuspsykoterapian korvaustaso

Kuntoutuspsykoterapian kustannuksista korvataan 26—67-vuotiaalle kuntoutujalle enintään seuraavien korvaustasojen mukainen määrä:

Terapeutin koulutustaso	EHDOTUS 2012		
	<i>Erytystaso</i>	<i>Vaativa erityistaso</i>	<i>Erytystaso / Vaativa erit.taso</i>
Yksilöterapia	37,00 euroa	45,11 euroa	52,00 / 60,00 euroa
Ryhmäterapia	20,69 euroa	26,91 euroa	26,00 / 34,00 euroa
Perhe- tai pariopsykoterapia			
1 tunti	55,50 euroa	63,91 euroa	70,00 / 80,00 euroa
1,5 tuntia	84,09 euroa	95,87 euroa	106,00 / 120,00 euroa

3 §

Nuorten kuntoutusterapian korvaustaso

Kuntoutuspsykoterapian kustannuksista korvataan 16—25-vuotiaalle kuntoutujalle enintään seuraavien korvaustasojen mukainen määrä:

Terapeuttin koulutustaso			EHDOTUS 2012
	<i>Erityistaso</i>	<i>Vaativa erityistaso</i>	<i>Erityistaso / Vaativa erit.taso</i>
Yksilöterapia	52,14 euroa	60,55 euroa	60,00 / 68,00 euroa
Ryhmäterapia	33,64 euroa	42,05 euroa	43,00 / 53,00 euroa
Perhe- tai pariopsykoterapia			
1 tunti	55,50 euroa	63,91 euroa	70,00 / 80,00 euroa
1,5 tuntia	84,09 euroa	95,87 euroa	106,00 / 120,00 euroa

Edellä 1 momentissa tarkoitetun kuntoutujan omaisen ohjauskäynnistä korvataan lisäksi enintään nuorten yksilö- ja ryhmäpsykoterapialle vahvistetun korvaustason mukainen määrä.

4 §

Lausuntopalkkiot

Lausuntopalkkiona psykiatrin laatimasta lausunnosta korvataan enintään 34,84 euroa ja muiden psykoterapeuttien laatimasta lausunnosta enintään 22,71 euroa.

5 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

LIITE 2

Kela tiedottaa 19.9.2011

Kelan kuntoutuspsykoterapia kasvoi 13 % alkuvuonna

Kelan korvaamaa kuntoutuspsykoterapiaa saaneiden henkilöiden määrä kasvoi vuoden 2011 tammi-kesäkuussa 12,9 % viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Kuntoutuspsykoterapiaan osallistui 14 520 henkilöä. Kun mukaan lasketaan ne 500 henkilöä, jotka saivat vaikeavammaisten kuntoutuksena myönnettyä psykoterapiaa, Kelan korvaamaa psykoterapiakuntoutusta sai alkuvuonna 2011 kaikkiaan 15 020 henkilöä. Viime vuonna vastaava luku oli 13 300.

Kelan harkinnanvaraisena kuntoutuksena korvaama psykoterapia muuttui lakisääteiseksi vuoden 2011 alusta. Kela korvaa kuntoutuspsykoterapiaa kaikille niille, jotka täyttävät terapian myöntämisedellytykset.

Kelan psykoterapiakuntoutus on kasvanut viime vuosina: saajamäärä lisääntyi 41 % vuodesta 2006 vuoteen 2010. Tämän vuoden kesäkuun loppuun mennessä Kela korvasi psykoterapiakuntoutusta 15 miljoonalla eurolla, mikä oli 18 % enemmän kuin vastaavana ajankohtana viime vuonna.

Kustannukset kasvoivat kuntoutujien määrää enemmän, koska vuoden 2011 alusta myös lääkärin antama kuntoutuspsykoterapia on korvattu kokonaisuudessaan kuntoutusvaroista. Lisäksi kustannuksia on nostanut se, ettei kuntoutuspsykoterapiassa terapiakäyntien lukumäärää viikossa enää rajoiteta, kuten aiemmin. Kela voi korvata terapiaa enintään 80 kertaa vuodessa, kuitenkin niin, että kolmen vuoden aikana terapiaa voidaan korvata enintään 200 kertaa.

Vuonna 2010 korvauksia maksettiin yhteensä 25 miljoonaa euroa (ml. vaikeavammaisten psykoterapia). Valtaosa Kelan korvaamasta kuntoutuspsykoterapiasta on yksilöterapiaa. Ryhmäterapiaan osallistui alkuvuonna 310 henkilöä, ja esimerkiksi perheterapiaa sai 66 perhettä.

Kuntoutuspsykoterapian saajista 56 % kävi ensimmäisen vuoden terapiassa, 38 % toisen vuoden terapiassa ja 6 % kolmannen vuoden terapiassa. Aikuisten psykoterapiaa saavat ovat keskimäärin 37-vuotiaita ja nuorten psykoterapiaan osallistuvat 23-vuotiaita.

Lisätiedot mediallyle

Kelan aktuaari- ja tilasto-osasto,
suunnittelija Timo Partio, puh. 020 634 1382,
etunimi.sukunimi@kela.fi

Kelan terveysosasto,
suunnittelija Marjatta Kallio, puh. 020 634 3225,
asiantuntijalääkäri Paula Melart, puh. 020 634 3945
etunimi.sukunimi@kela.fi

Pekka Sauri: Kuntoutuspsykoterapia myös köyhien ulottuville

10.6.2010

Puheenjohtaja Pekka Sauri: Kuntoutuspsykoterapia myös köyhien ulottuville

Sosiaali- ja terveysministeriön esitys lakimuutoksesta, jolla Kelan nyt harkinnanvaraisena kuntoutuksena korvaama kuntoutuspsykoterapia siirretään Kelan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaksi lakisääteiseksi toiminnaksi, on kannatettava ja perusteltu. Ehdotuksessa ei kuitenkaan ole riittävästi otettu huomioon sitä, miten kuntoutuspsykoterapia saataisiin jokaisen sitä tarvitsevan ulottuville.

Terapeuteista on tällä hetkellä pula ja riski julkisen sektorin terapeuttien siirtymisestä yksityisterapeuteiksi on suuri eikä tarvittavien mielenterveyspalvelujen saatavuutta edelleenkään pystytä kaikille turvaamaan. Julkisten mielenterveyspalveluiden saatavuuden turvaaminen ja riittävä resursointi mukaan lukien kuntoutuksen järjestäminen ja psykoterapia on ensiarvoisen tärkeää.

Lisäksi lakiehdotuksen mukaan kuntoutuspsykoterapian korvaustaso säilyisi nykyisen harkinnanvaraisen kuntoutuspsykoterapian korvaustason suuruisena. Käytännössä aikuisen kuntoutujan vuotuinen omavastuuosuus kertaviikkoisessa terapiassa on nykytasolla noin 800 euroa vuodessa ja kaksi kertaa viikossa tapahtuvassa terapiassa noin 1600 euroa vuodessa.

Täten palvelu ei ulotu kaikkein heikoimmassa asemassa oleville työttömille ja pienituloisille.

Hyvää lakiesityksessä on se, että kuntoutuspsykoterapiaan varatut määrärahat eivät enää rajoittaisi palveluiden piiriin otettavien kuntoutujien määrää vaan kuntoutuspsykoterapiaa korvattaisiin kaikille sitä tarvitseville. Esityksen mukaisesti korvauspäätöksestä olisi myös muutoksenhakuoikeus, mikä parantaisi kuntoutujan oikeusturvaa.

Mielenterveyden keskusliiton lausunto löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta

http://www.mtkl.fi/liiton_toiminta/vaikuttamistoiminta/kannanotot/.

Lisätietoja:

Puheenjohtaja Pekka Sauri